

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

Алфьорової Зої Іванівни, доктора мистецтвознавства, професора, завідуючої кафедри Методологій крос-культурних практик та професора кафедри Аудіовізуального мистецтва Харківської державної академії дизайну і мистецтв на дисертацію Сушка Павла Миколайовича «Підготовка продюсера в Україні: пошук оптимальної моделі », подану до захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 021 Аудіовізуальне мистецтво і виробництво галузь знань 02 Культура і мистецтво.

1.Актуальність теми дослідження.

Звернення П.Сушка до пошуку оптимальної моделі підготовки продюсера в галузі аудіовізуального мистецтва та виробництва в Україні є вкрай актуальним, і обумовлено наявністю протиріч між: зростаючою вагомістю постаті продюсера в сучасному виробничому процесі в галузі аудіовізуального мистецтва та виробництва та недостатнім концептуальним осмисленням тих змін, які обумовлюють трансформацію ролі сучасного продюсера в Україні; розширенням кола професійних впливів продюсера в галузі на сучасному етапі та недостатністю освітніх інституцій, які усвідомлюють та здатні забезпечити на відповідному рівні якість підготовки продюсерів-професіоналів в зазначеній галузі; суспільною потребою в реформуванні сучасного аудіовізуального мистецтва та виробництва цифрового спрямування та недостатністю системних наукових досліджень з відповідної проблематики.

Те, що здобувач поставив за мету комплексний аналіз особливостей функціонування системи підготовки продюсерів на основі зарубіжного досвіду та обґрунтування оптимальної моделі підготовки продюсерів в Україні, є важливим для подальшого розвитку національного мистецтвознавчого дискурсу та системи мистецької освіти в Україні.

2. Наукова новизна результатів дисертації.

Теоретико-методологічне обґрунтування запропонованої здобувачем моделі підготовки продюсера в Україні базується на міждисциплінарному

підході та доводить необхідність підготовки продюсерів на трьох освітніх рівнях навчання відповідних ЗВО. Запропонована модель підготовки враховує доволі велику кількість об'єктивних та суб'єктивних чинників, які забезпечують її оптимальність. Це є дуже важливим саме для України, адже у воюючої з потужним агресором країни немає ані часу, ані достатнього ресурсу для пролонгації цих процесів. Аналіз тексту дисертації П.Сушка довів, що на підставі історіографічного аналізу, систематизації та вивчення великого обсягу матеріалу з досвіду США, Франції, Великої Британії, Німеччини, Італії, Польщі тощо, потреб індустрії та умов сьогодення було проведене дослідження того, як можливо модернізувати існуючу освітянську модель підготовки продюсерів для аудіовізуальної галузі в Україні.

3. Теоретичне і практичне значення результатів дисертації.

Теоретичне значення результатів дисертації полягає в наявності потенційної ємності наукової проблеми, яка досліджена. Розширення теоретичного поля осмислення ролі продюсера аудіовізуальної галузі в Україні, що стрімко змінюється, виявлення чинників, які обумовлюють ці зміни та осмислення тих потреб, які існують на сьогодні в галузі стало в дисертації тією основою, яка дозволила сформулювати коло необхідних загальних, фахових (спеціальних) навичок та компетенцій продюсера, які б відповідали існуючому професійному та суспільному запиту. Зазначене теоретичне осмислення необхідне і для процесу стандартизації вищої мистецької освіти, адже під час другої «хвилі» стандартизації, яка зараз відбувається, потрібно урахувати недоліки первинної стандартизації та зміну умов підготовки кадрів для галузі на сьогодні.

Осмислення здобувачем змістового наповнення відповідних освітньо-професійних програм стає вагомим практичним внеском в оновлення компонентів навчального процесу та суттєвого підвищення його результативності. Адже зміна підходів до програмних результатів навчання продюсерів в мистецьких ЗВО є необхідною частиною адаптації майбутніх фахівців до трансформацій як ринку праці, так і ринку аудіовізуальних продуктів у добу цифрової революції. А запропоновані здобувачем практичні заходи можуть стати у нагоді при реалізації такої трансформації. Важливим є і те, що

матеріали даної наукової розвідки можуть застосовуватись як для подальших наукових досліджень зазначеної теми, так і з суто методичною метою та стати основою навчального посібника.

4. Наукова обґрунтованість результатів дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Наукова обґрунтованість основних положень і висновків дисертації обумовлена широким використанням фактологічного матеріалу для аналізу, ґрунтовністю історіографічного аналізу наявних джерел, доведеністю висунутих в дослідженні положень, самостійністю виконання дослідження.

5. Рівень виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Поставлене в дисертаційному дослідженні наукове завдання обумовило використання відповідної сукупності загальнонаукових та спеціальних методів наукового аналізу. Обрані методи дослідження відповідають поставленій меті, є доволі логічними та доречними. Використання зазначених методів дослідження дозволило досягти мети та виконати дослідницькі завдання в повному обсязі.

6. Апробація результатів дисертації. Повнота викладу основних результатів дисертації у наукових публікаціях.

Наведені результати дисертаційного дослідження підтверджені 9 одноосібними науковими публікаціями, зокрема 4 статтями у фахових виданнях, затверджених МОН України за спеціальністю «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», 5 публікаціями у збірниках матеріалів наукових конференцій. Оприлюднення цих результатів в 7 публікаціях апробаційного характеру виявляють повноту їх викладу та відповідають вимогам до дисертаційних досліджень на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю.

7. Структура та зміст дисертації, її самостійність, завершеність, відповідність вимогам щодо оформлення й обсягу.

Структура дисертації є логічною та обумовлена її метою та дослідницькими завданнями. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг дисертації становить 246 сторінок, із яких основного тексту – 209 сторінок. Робота містить 8 таблиць та 4 рисунки. Список джерел налічує 228 найменувань. Висновки дисертаційного дослідження

підтверджують наведені аргументи, свідчать про досягнення поставленої в дослідженні мети.

8. Дотримання академічної доброчесності у дисертації та наукових публікаціях. Відсутність (наявність) академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Текст дисертації успішно пройшов відповідну перевірку, порушень академічної доброчесності не виявлено.

9. Дискусійні положення та зауваження до дисертації.

1. Детально розглядаючи теоретико-засадничі підходи, на яких базується пошук оптимальної моделі підготовки продюсера в Україні, запропонований в дисертації, та враховуючи справедливую констатацію того, що «є всі підстави вважати, що українська школа підготовки кінопродюсерів має неабиякий потенціал» (с.213), хочеться поцікавитись, до якої ж все таки вже відомої моделі схиляється автор: наукоцентрованої, особистісноцентрованої, культуроцентрованої або широко гуманістичної, адже зазначені моделі доволі різні, а інтегрувати їх між собою в українському досвіді доволі складно?

2. В плані дискусійного положення можу позначити, що робота ще виграла б, якщо б мала в методологічному описі визначення певних критеріїв, за якими б могли скластись нові Стандарти спеціальності відповідно до сучасного етапу розвитку галузі, і за якими критеріями в цих Стандартах могли б враховуватись процеси входження України в статус члена ринку європейських креативних індустрій?

3. Якщо брати до уваги те, що в назві теми дисертаційного дослідження йдеться про незавершеність, процесуальність такої моделюючої оптимізації мистецької освіти, важливо деталізувати ті ресурсні опції, які в ній існують, але не задіяні сповна. Це, на наш погляд, підвищило б якість зазначеного дослідження.

Втім, зазначені дискусійні моменти не зменшують наукового і практичного значення отриманих дисертанткою результатів.

10. Загальний висновок і оцінка дисертації.

Дисертація Сушка Павла Миколайовича «Підготовка продюсера в Україні: пошук оптимальної моделі» є актуальним, самостійним та завершеним дослідженням, виконаним на високому науковому рівні відповідно до вимог

«Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами), а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 021 Аудіовізуальне мистецтво і виробництво, галузь знань 02 Культура і мистецтво.

Офіційний опонент:

доктор мистецтвознавства, професор,
завідувач кафедри методологій
крос-культурних практик, професор
кафедри аудіовізуального мистецтва
Харківського державної академії
дизайну і мистецтв

З. І. Алфьорова

М.П. «3» квітня 2025 року

